

Vatnorkuútbygging

Oddagrein

TAÐ er skilagott, at ravmagnsfelagið SEV heldur fram arbeiðið at byggja vatnorkuverkið norðuri á Eiði, tí í longdini er hetta tann biligasti og skilabesti máttin at útvega okkum orku, halda leiðslan í SEV og onnur við.

UM henda loysnin er tøkniliga tann besta, skal ikki metast um á hesum stað, og tað eru verkfrøðingar helst eisini ósamdir um, og spurningurin er, um tíðin er tann rætta at gera iløgur í slík arbeiði.

SEV hevur pening, og harafturat gevur henda útbygging nakað av arbeiði, so leingi sum hon er í gerð. Um bygt verður út, fæst eisini full nytta burtur úr Eiðis-verkinum. Tí skuldi ætlanin figgarliga verið ein góð iløga. Men um hon er búskaparliga forsvart, mugu búskaparfrøðingar meta um. Og tað hava vit einki hoyrt um enn.

ANNARS er hugsjónin at byggja út varandi orkukeldur í prinsippinum tann rætta. Vatnið hava vit og vit skulu bara fáa tað til sættis á besta og mest umhvørvisligan hátt.

SKULU vit afturímóti halda fram at byggja út motorverkin, so skulu vit eisini halda fram at flyta inn olju. Tí sparir tað um innflutningin sum frálíður at byggja út vatnorkuverkin.

MEN tá alt hetta er sagt, so skal kortini staðfestast, at ætlanin at byggja vatnorkuverk niðan fyri Eiðisvatn, og brúka vatnið sum goymslu, fer í søguna sum eitt stórt skemdarverk ímóti náttúruni við Eiðisvatn og ímóti føroyskari náttúru sum heild. Tí hevði verið skilabetri at bygt eitt vatnorkuverk við Veðranes, sum m.a. ein verkfrøðingur hjá SEV mælti til.

HARAFTURAT fer verkið á Eiði eisini í søguna sum ein figgarlig ovitisætlan. Ætlanin skuldi kosta nakað oman fyri 200 mill. kr., men endaði uppi á nærum hálvari milliard krónum. Hon var eisini við til at avlaga búskapin.

ARBEIÐSMEGIN varð keypt norður. Fiskavirki fingi ikki fólk, og skipasmíðjan á Skála misti handverkarar, sum hon hevði útbúgv. Úrslitið varð, at hon fekk ikki hildið sáttmálar. Ein illa umhugsað ørvitisætlan, sum ein landsstýrismaður gav loyvi til.

TÍ má kravið verða, at ætlanin at byggja út á Eiði verður kannað út í æsir, áðrenn nakað arbeiði verður sett í verk. Hvat henda útbygging fer at kosta tá avtornar, vita vit heldur ikki.

Sosialurín

Fólkaflokkurin buktina og báðar endar

Viðmerking



Sverre Midjord skivur

Tað var ein sera áhugaverd samrøða, sum útvarpið hevði við Olaf Olsen, vinnulivsmann og framstandandi lim í fólkaflokkinum. Samrøðan var tann 17/6 í tíðindasendingini hjá útvarpinum.

Eg persónliga havi í tí samarbeiði, eg í politikki havi havt við Olaf, alt gott at siga og eg met hann høgt, somuleiðis hansara altíð positivu støðu, serliga til vinnulivið, og tað er einki at siga til tað, tí grundarlagið undir okkara tilveru er eitt vælvirkandi vinnuliv.

Tað er soleiðis í tí politiska livinum, har ein ikki hevur reinan meiriluta, so royna flokkar at fáa so nógv við av sínum politikki sum gjørligt í tí politiska samstarvi, sum nú einaferð skal verða. Nakað má latast fyri

at vinna nakað, og sjálvt um min góði vinur Olaf Olsen er meira enn misnøgdur við verandi samgongu, ella rættari sagt, samgonguskjal, so má sigast, at tit í fólkaflokkinum nú hava buktina og báðar endarnar og hava nú møguleikan at føra fólkaflokkspolitikk sum ongantíð fyrr, og sjálvt um formaður tykkara, sum eg havi stórt álit á og eisini er førur fyri at fáa samstarvið at ganga. »Tí fór hann út í Tinganes«. Í orðaskiftinum aftaná, at vit høvdu tikið okkum út, segði hann soleiðis um verandi lögmann: »Legg frá tær og lat lögtingsformannin útnefna ein annan at leiða eina samgongu«. Hetta bert eitt lítið brot úr tí, sum sagt varð.

So fer Anfinn út í Tinganes at umsita figgjarmál, undir leiðslu av einum lögmanni, sum hann bert nakrar dagar framman undan segði ikki var førur fyri at hava skil á sínum egna flokki, og sostatt ikki var førur fyri at leiða eina samgongu.

Min meting er, at tit hava heilt undirmettt okkara verandi lögmann. Tí hann hevur í veruleikanum drigi tykkum upp á tráð.

Títt hava á pappírinum fingið bæði í posa og sek, so eg haldi ikki, at Olaf skal vera so misnøgdur, men sum tann royndi maður Olaf er, so veit hann, at »Eitt er

kort at skilja, annað skip at føra«.

Tað skulu telvingar fara fram, fyri at fáa tað fram, sum stendur í einum samgonguskjali, men skjalið er sea gott fyri tykkara viðkomandi. Kostnaðarstøðið, sum tit hava talað um skal lækkast og ikki at gloyma skattauppskot tykkara, har just Anfinn sigur soleiðis: »Bruttoskattauppskot fólkaflokksins er partur av einari heildarroynd at lækka kostnaðarstøðið í búskapinum. Annars býðst okkum ikki bótur«.

Hin landsstýrismaður tykkara, John Petersen, sum mangan er avgjórður, sigur soleiðis: »Fyrst sum landsstýrismaður og nú sum lögtingsmaður havi eg verið við at leggja uppskotið fram, men uppskotini eru feld«.

Nú ber til at royna aftur, tit umsita bæði fiskivinnuna og tit umsita figgjarmál. Figgjarmál er just skatta-trýstið við meira.

So her skuldi verið pláss fyri tínum tankum, sum eg fleiri ferðir bæði í skrivning og talu havi tikið undir við, og sjálvt um eg ikki eri tinglimur, so vil eg gera mitt til, at hetta vinnur frama, tí tað er rætt, sum Olaf Olsen sigur, at uttan eitt vælvirkandi vinnuliv bæði á sjógvi og landi, eitt vinnuliv, sum gevur okkum somu um ikki betri arbeiðsmøguleikar enn

teir vit kappast ímóti, um vit ikki fáa hetta upp á pláss, so má eg siga sum Anfinn: »So býur okkum ikki bótur«.

Nú hava tit møguleikan sum ongantíð fyrr. Tí eitt vælvirkandi vinnuliv, tí tekur javnaðarflokkurin undir við. Og samgongufelagar tykkara í Tinganesi, Verkamannafylkingin, er eisini positiv, um vit lesa valblað teirra rætt, sum kom út áðrenn valið. Har siga teir m.a. soleiðis: »Vit vilja víðgera øll mál frá einari og hvørjari samgongu út frá tí innihaldi, uppskotini hava«.

So her er bara at fara til verka. Tí sjálvt um Kjartan Joensen, ein av okkara dugnaligu vinnulivsmennum, sigur soleiðis: »Tað er betur fyri samfelagið, at allur skattastegin verður lækkadur, heldur enn ein vinnulivsbólkur fær skattligar ser-sømdir«.

Min metan er, at vit hava brúk fyri báðum.

Tí verður áhugavert at siggja, hvussu nógv fólkaflokkurin torir at spenna bogan og um teir í landsstýrinum verða førir fyri at fremja teirra politikki, sum teir gjørdu nógv burtur úr í andstöðu. Politikkur er at tora.

Sverre Midjord

Opið bræv til Lisbeth L. Petersen, býráðsformann í Havn:

»Koyr ikki hjálparfólkini niður í lön«

Tórshavnar Kommunala Starvs- og Tænastumannafelag (TKST) hevur í longri tíð roynt at fingið avtalu við Føroya landsstýri um limir tess, sum arbeiða sum hjálparfólk á dagansingarstovnum í Tórshavnar kommunu. Tað er ikki longur kommunan, men landsstýrið, sum hevur samráðingarrættin fyri tey, ið arbeiða á stovnunum. Vanligt er, at landsstýrið ger avtalu við tað fakfelag, ið umboðar starvsfólkini, í hesum føri TKST, men her er tað lögna hent, at landsstýrið einstíðis hevur avgjørt, at hesi fólk skulu setast eftir sáttmála, sum tað hevur við annað fakfelag.

Tað vil siga, at landsstýrið diktatoriskt hevur avgjørt, at hjálparfólkini ikki fáa ávirkan á egin viðurskipti og harumframt, at tey verða sett niður í lön. Tað lönarlag, sum landsstýrið vil tvinga ígjøgnum, merkir ein niðurskurð í mánaðarlønini upp til 1200 kr.

Felagið hevur ferð eftir ferð fært fram, at tað ikki dugir at skilja, hví hesi starvsfólk skulu noyðast niður í lön, m.a. tí:

1. Núverandi lönarstøði hevur verið galdandi í langa tíð
2. At hetta ikki er ein høgt-lönarbólkur, men fólk, sum er á 7. lönarstigi, sum er lægsta stig.
3. At talan ikki er um at hækka nakra jättan, men at útreiðslurnar verða tær

somu.

4. At eingin partur vinnur við ónøgðum starvsfólkum.

Tann 1. februar 1996 segði býráðið øllum hjálparfólkunum upp, fyri at seta tey av nýggjum. Gjört verður vart við, at tað framvegis er býráðið, sum setur og lönar starvsfólkum. Nú hevur býráðið sett tey fyrstu av teimum umleið 30 hjálparfólkunum eftir teimum boðum, landsstýrið hevur diktað, og vit skilja, at komandi mánaðarnar verður restin av starvsfólkunum sett eftir hesum leisti, sum ber í sær ein munandi lönarniðurskurð. Tí vendir felagið sær nú til býráðsformannin í Havn.

Felagið veit, at ikki allir

landsstýrismenninir taka undir við at seta hesi starvsfólk niður í lön. Her letur tað tó tíverri til, at hjálparfólkini skulu blíva offur fyri tí ánaliga stevi, sum hevur merkt hetta landsstýri í seinastuni og meina vit at býráðsformaðurin, Lisbeth L. Petersen, sum partur av samgonguni, sum fer at sita, í hvussu er til komandi val, kundi og framvegis kann gera sína ávirkan galdandi.

Býráðsformaðurin skilir óivað at tað er órimligt at seta ein starvsbólur heilar 1200 kr. niður í lön um mánaðin.

Harumframt kann felagið vísa á, at fleiri av hjálparfólkunum søgdu seg úr starvi, tá tað kom fram, at

Framhald á síðu 11